JULKISASIAMIEHEN RATKAISUEHDOTUS

VERICA TRSTENJAK

4 päivänä syyskuuta 2008 [1]

1. Valituksessaan Heuschen & Schrouff Oriëntal Foods Trading BV (jäljempänä Heuschen & Schrouff) vaatii Euroopan yhteisöjen tuomioistuinta kumoamaan Euroopan yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen asiassa Heuschen & Schrouff Oriëntal Foods vastaan komissio 30.11.2006 antaman tuomion (jäljempänä valituksenalainen tuomio), [2] jossa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin hylkäsi kanteen, jossa vaadittiin kumoamaan komission 17.6.2004 tekemä päätös REM 19/2002, jossa oli todettu, että Heuschen & Schrouffin vaatima tuontitullien peruuttaminen ei ollut perusteltua.

2. Tämä valitus liittyy ennakkoratkaisupyyntöön, jonka Hoge Raad der Nederlanden (Alankomaat) on esittänyt oikeudenkäynnissä, jonka osapuolina ovat Staatssecretaris van Financiën (valtiovarainministeriön valtiosihteeri) ja Heuschen & Schrouff ja jonka kohteena on niiden tuontitullien kantaminen jälkikäteen, [3] joiden vaaditusta peruuttamisesta puolestaan on kyse esillä olevassa asiassa.

I Asiaa koskevat oikeussäännöt

A *Tulliluokitusta koskevat säädökset*

3. Tariffi- ja tilastonimikkeistä ja yhteisestä tullitariffista 23.7.1987 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2658/87 [4] liitteellä I käyttöön otettu yhdistetty nimikkeistö perustuu maailmanlaajuiseen harmonoituun tavarankuvaus- ja koodausjärjestelmään (jäljempänä harmonoitu järjestelmä), jonka on laatinut sittemmin Maailman tullijärjestöksi muuttunut tulliyhteistyöneuvosto ja joka on otettu käyttöön Brysselissä 14.6.1983 solmitulla kansainvälisellä yleissopimuksella ja joka on yhteisön puolesta hyväksytty 7.4.1987 tehdyllä neuvoston päätöksellä 87/369/ETY. [5] Yhdistetyssä nimikkeistössä

1 – Alkuperäinen kieli: saksa.
2 – Asia T-382/04, Heuschen & Schrouff Oriëntal Foods v. komissio, tuomio 30.11.2006.
3 – Vrt. asia C-375/07, Heuschen & Schrouff Oriëntal Foods Trading, ratkaisuehdotus 4.9.2008.
4 – EYVL L 256, s. 1.
5 – EYVL L 198, s. 1.

toistetaan harmonoidun järjestelmän nimikkeet ja kuusinumeroiset alanimikkeet, ja ainoastaan seitsemäs ja kahdeksas numero muodostavat yhdistetyn nimikkeistön oman alajaon. [6]

4. Asetuksen N:o 2658/87 9 artiklan 1 kohdan mukaan Euroopan yhteisöjen komissiolla on valtuudet jäsenvaltioiden edustajista muodostetun komitean avustamana säätää tavaroiden luokittelemisesta yhdistettyyn nimikkeistöön asetuksen N:o 2658/87 10 artiklan mukaista menettelyä noudattaen.

5. Asetuksen N:o 2658/87 liitteessä I olevan toisen osan IV jakson 19 ryhmään kuuluvat CN-koodit ”viljasta, jauhoista, tärkkelyksestä tai maidosta valmistetut tuotteet; leipomatuotteet”.

6. Nimikkeeseen CN 1901 kuuluvat ”mallasuute; muualle kuulumattomat hienoista tai karkeista jauhoista, rouheista, tärkkelyksestä tai mallasuutteesta tehdyt elintarvikevalmisteet, joissa ei ole lainkaan kaakaota tai joissa sitä on vähemmän kuin – –; nimikkeiden 0401–0404 tuotteista tehdyt elintarvikevalmisteet[7] – –”, muun muassa alanimike 1901 90 99 eli tavaran kuvaus ”muut”.

7. Nimikkeeseen CN 1905 kuuluvat ”ruokaleipä, kakut ja leivokset, keksit ja pikkuleivät (biscuits) sekä muut leipomatuotteet, myös jos niissä on kaakaota; ehtoollislieipä, tyhjät oblaattikapselit, jollaiset soveltuvat farmaseuttiseen käyttöön, sinettiöylätit, riisipaperi ja niiden kaltaiset tuotteet”, muun muassa alanimike 1905 90 eli ”muut”, lisäksi alanimike 1905 90 20 ”ehtoollislieipä, tyhjät oblaattikapselit, jollaiset soveltuvat farmaseuttiseen käyttöön, sinettiöylätit, riisipaperi ja niiden kaltaiset tuotteet”.

8. Nimikkeen 1905 joissakin kielitoisinnoissa mainitaan ”kuivatut” tuotteet, joissakin ”jauhoista tehdyt kuivat taikinalevyt”, [8] ei kuitenkaan hollanninkielisessä toisinnossa. [9] Joissakin kielitoisinnoissa – esimerkiksi englannin- ja sloveeninkielisissä – nimenomaisesti mainitaan ”riisipaperi”. [10]

9. Tiettyjen tavaroiden luokittelusta yhdistettyyn nimikkeistöön 27.6.1997 annetun komis-

6 – Vrt. asetuksen N:o 2658/87 johdanto-osan perustelukappaleet (varsinkin kolmas perustelukappale), mainitun asetuksen 1 ja 3 artikla sekä yhdistetyt asiat C-208/06 ja C-209/06, Medion, tuomio 27.9.2007 (Kok. 2007, s. I-7963, 3 kohta).

7 – Nimikkeisiin 0401–0404 kuuluvat mm. maito, kerma, hera ja niistä valmistetut tuotteet.

8 – Tämä koskee mm. saksankielistä (”getrocknete Teigblätter aus Mehl oder Stärke”), ranskankielistä (”pâtes séchées de farine, d’amidon ou de fécule en feuilles”), espanjankielistä (”pastas secas de harina, almidón o fécula, en hojas”) ja portugalinkielistä (”pastas secas de farinha, amido ou fécula”) toisintoa.

9 – Hollanninkielisessä (”dergelijke producten van meel of van zetmeel”), tanskankielisessä (”lignende varer af mel eller stivelse”) ja ruotsinkielisessä (”liknande produkter”) toisinnossa luettelon päätteeksi viitataan ”niiden kaltaisiin tuotteisiin” ylimalkaisemmin kuin monissa muissa kielitoisinnoissa, joissa ”sinettiöylättien” ja ”niiden kaltaisen tuotteiden” välissä mainitaan lisäksi seuraavassa alaviitteessä luetellut käsitteet.

10 – Vrt. ”rice paper” englanninkielisessä ja ”rižev papir” sloveeninkielisessä toisinnossa.

sion asetuksen (EY) N:o 1196/97 [11] liitteessä olevan 1 kohdan mukaan (kyseinen asetus perustuu edellä mainittuun asetuksen N:o 2658/87 9 artiklaan) alanimikkeeseen 1905 90 20 luokitellaan seuraavan tavarankuvauksen mukaiset tuotteet:

”Elintarvikevalmiste kuivina, läpinäkyvinä, erikokoisina levyinä, jotka on valmistettu riisijauhoista, suolasta ja vedestä.

Levyt upotetaan veteen, jotta niistä tulee taipuisia, jonka jälkeen niitä tavallisesti käytetään ’kääreinä’ kevätrullissa ja niiden kaltaisissa tuotteissa.” [12]

10. Lisäksi asetuksen N:o 1196/97 liitteessä olevaan 1 kohtaan sisältyvät seuraavat perusteet:

”Luokittelu määräytyy yhdistetyn nimikkeistön 1 ja 6 yleisen tulkintasäännön sekä CN-koodien 1905, 1905 90 ja 1905 90 20 nimiketekstien mukaan.”

B *Tuontitullien peruuttaminen kohtuullisuussyistä*

11. Yhteisön tullikoodeksista 12.10.1992 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2913/92 [13] (jäljempänä tullikoodeksi) 239 artiklassa säädetään mahdollisesta tuonti- tai vientitullien peruuttamisesta erityistapauksissa. Tullikoodeksin 239 artiklan 1 kohdan toisessa luetelmakohdassa säädetään seuraavaa:

”Tuonti- tai vientitullit voidaan – – peruuttaa – – tilanteissa, jotka johtuvat olosuhteista, joissa ei voida osoittaa asianomaisen syyllistyneen vilpilliseen menettelyyn tai ilmeiseen laiminlyöntiin.”

11 – EYVL L 170, s. 13.

12 – Hollanninkielisessä toisinnossa: ”Voedselbereiding in de vorm van droge, doorschijnende vellen, met verschillende afmetingen, vervaardigd van rijstmeel, zout en water. De vellen worden, na weken in water om ze plooibaarte maken, meestal gebruikt om daarvan de ’wikkels’ voorloempia’s en dergelijke te vervaardigen.”

13 – EYVL L 302, s. 1.

II Tosiseikat

12. Heuschen & Schrouff on elintarvikkeiden ja elintarvikkeiden ainesosien maahantuoja, joka on tuonut riisipaperia [14] Vietnamista jo useiden vuosien ajan.

13. Vuonna 1996 ja sitä seuraavina vuosina Heuschen & Schrouffin nimissä toimiva tulliasioitsija ilmoitti maahantuodun riisipaperin alanimikkeeseen 1901 90 99 kuuluvana tavarana luovutettavaksi vapaaseen liikkeeseen. Alankomaiden tulliviranomainen ilmoitti Heuschen & Schrouffille 21.3.1996, että riisipaperi on luokiteltava alanimikkeeseen 1901 90 99.

14. Komissio antoi 27.6.1997 asetuksen N:o 1196/97, [15] joka julkaistiin Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä 28.6.1997 ja tuli voimaan 19.7.1997.

15. Mainitun asetuksen antamisen jälkeen Heuschen & Schrouff toi riisipaperia Vietnamista edelleen alanimikkeeseen 1901 90 99 kuuluvana tavarana, minkä Alankomaiden tulliviranomainen hyväksyi 29 ilmoituksen osalta kuuden kuukauden aikana (tarkastettuaan asiakirjat sekä – yhdessä tapauksessa – suoritettuaan fyysisen tarkastuksen). Alankomaiden tulliviranomainen ilmoitti 16.3.1998, että tuotteet on ilmoitettava alanimikkeeseen 1905 90 20 kuuluviksi. Myöhemmin samana päivänä mainittu tulliviranomainen kuitenkin vahvisti ilmoituksen, jossa tuotteet oli ilmoitettu alanimikkeeseen 1901 90 99 kuuluviksi. Heuschen & Schrouff käytti 17.3.1998 alkaen riisipaperin tuonnissa alanimikettä 1905 90 20.

16. Heuschen & Schrouffia vaadittiin 22.11.2000 päivätyssä kirjeessä maksamaan tullia yhteensä 645 399,50 Alankomaiden guldenia (NLG) (292 869,52 euroa) kaikesta 13.11.1997–31.12.1998 harjoittamastaan riisipaperin maahantuonnista. Tulliviranomainen totesi viitaten asetukseen N:o 1196/97, että ilmoituksissa käytetty alanimike 1901 90 99 oli virheellinen ja että tämän vuoksi kyseisiä maksupäätöksiä on tarpeen korjata.

17. Heuschen & Schrouff valitti asiasta, minkä jälkeen tarkastaja piti 9.3.2001 tekemällään päätöksellä voimassa laskut lukuun

14 – [Ei koske suomenkielistä käännöstä.]
15 – Vrt. edellä tämän ratkaisuehdotuksen 9 ja 10 kohta.

ottamatta 13 650,30 NLG:n (6 194,24 euron) suuruista laskua, joka liittyi 16.3.1998 annettuun tulli-ilmoitukseen ja jonka tarkastaja mitätöi. Mukautusten jälkeen maksettavaksi määräksi vahvistettiin 636 518,40 NLG (282 645,21 euroa) ajalta 25.11.1997–2.2.1998.

18. Heuschen & Schrouff haki 13.9.2002 kansalliselta tulliviranomaiselta kyseisen tullivelan peruuttamista tullikoodeksin 239 artiklan 1 kohdan nojalla. Tämä hakemus esitettiin komissiolle 19.9.2002.

19. Komissio hylkäsi hakemuksen 17.6.2004 tekemällään päätöksellä REM 19/2002, koska se katsoi, että vaikka kyseessä onkin tullikoodeksin 239 artiklassa tarkoitettu erityistapaus, Heuschen & Schrouff on syyllistynyt ilmeiseen laiminlyöntiin. Komissio totesi lisäksi, että sen jälkeen, kun asetus N:o 1196/97 julkaistiin 28.6.1997, tullitariffi ei ollut enää monitahoinen eikä vaikeaselkoinen. Komission mukaan Heuschen & Schrouffin velvollisuutena oli tuolloin ainakin tehdä tiedusteluja varmistuakseen asiasta.

20. Heuschen & Schrouff nosti 23.9.2004 esillä olevan kanteen kyseistä komission päätöstä vastaan.

III Oikeudenkäynti ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa ja valituksenalainen tuomio

21. Heuschen & Schrouff vetosi kanteensa tueksi kolmeen kanneperusteeseen:

– tullikoodeksin 239 artiklan rikkominen, virheellinen tosiseikkojen arviointi ja puutteelliset perustelut

– hyvän hallinnon ja yhdenvertaisen kohtelun periaatteiden rikkominen

– suhteellisuusperiaatteen rikkominen.

22. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin hylkäsi kanteen valituksenalaisella tuomiolla ja velvoitti valittajan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

23. Esillä olevan asian kannalta merkityksellisissä tuomion kohdissa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin toteaa, että vaikka Alankomaiden tulliviranomaisen tekemän virheen

perusteella kyseessä onkin tullikoodeksin 239 artiklassa tarkoitettu erityinen tilanne, Heuschen & Schrouff on syyllistynyt ilmeiseen laiminlyöntiin. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen mukaan asetuksen N:o 1196/97 julkaiseminen lopetti aiemmin vallinneen tilanteen, joka hollanninkielisen toisinnon osalta oli mahdollisesti monitahoinen. Joka tapauksessa mahdolliset ristiriidat siihenastisten ilmoitusten ja asetuksen N:o 1196/97 välillä kävivät ilmeisiksi kyseisestä ajankohdasta lähtien. Olisi ollut välttämätöntä pyytää tulliviranomaista selvittämään ristiriitaiset seikat. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen mukaan Heuschen & Schrouffin on vastattava tulliasioitsijan tekemistä virheistä. Näin ollen se katsoi, että komissio oli tehnyt oikean päätöksen ja että tullikoodeksin 239 artiklaa ei ollut rikottu.

IV Yhteisöjen tuomioistuimessa käytävässä oikeudenkäynnissä esitetyt vaatimukset

24. Heuschen & Schrouff vaatii, että yhteisöjen tuomioistuin

– kumoaa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen asiassa T-382/04 30.11.2006 antaman tuomion

– kumoaa komission 17.6.2004 tekemän päätöksen (REM 19/2002), jossa komissio toteaa, ettei kyseisessä tapauksessa ole perusteltua hyväksyä tuontitullien peruuttamista koskevaa hakemusta

– velvoittaa komission korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

25. Komissio vaatii, että yhteisöjen tuomioistuin

– hylkää valituksen perusteettomana

– velvoittaa Heuschen & Schrouffin korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

26. Kirjallisen menettelyn päätyttyä pidettiin 22.5.2008 suullinen käsittely, johon osallistuivat Heuschen & Schrouff, komissio, Alankomaiden hallitus, Kreikan hallitus ja Italian hallitus. Istunnon aikana ei ilmennyt uusia näkökohtia.

V Valitus

A *Asianosaisten perustelut*

27. Muutoksenhakumenettelyssä Heuschen & Schrouff vetoaa ainoastaan yhteen valitusperusteeseen, jonka mukaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on rikkonut tullikoodeksin 239 artiklaa. [16] Lisäksi se katsoo, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on esittänyt päätelmilleen riittämättömät perustelut tai että tuomion perustelut eivät ainakaan voi johtaa esitettyihin päätelmiin.

28. Heuschen & Schrouffin mukaan toistaiseksi ei ole lainkaan säädetty, kuinka kypsentämätön riisipaperi tulee luokitella. Heuschen & Schrouff katsoo ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen todenneen virheellisesti, että se on luokiteltava nimikkeeseen 1905 90 20. Heuschen & Schrouff riitauttaa tämän luokituksen virheellisenä ja huomauttaa, että Hoge Raad der Nederlandenin käsiteltävänä on samanaikaisesti kanne, jossa on kyse asianmukaisesta luokituksesta. [17]

29. Tullikoodeksin 239 artiklan mukainen tutkiminen – käyttäen kriteereinä virheen luonnetta (tai säännöksen monitahoisuutta) sekä asianomaisten ammatillista kokemusta ja toimissaan osoittamaa huolellisuutta – johtaa Heuschen & Schrouffin mukaan väistämättä siihen, että tuontitullit peruutetaan.

30. Säännöksen monitahoisuutta koskevan kriteerin osalta Heuschen & Schrouff huomauttaa, että sekä komission että Alankomaiden tulliviranomaisen on todettu tehneen virheitä. Heuschen & Schrouff katsoo, että antaessaan asetuksen N:o 1196/97 komissio hyväksyi ilmeisen virheellisen tai ainakin epäselvän säännöksen, joka on ristiriidassa yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännön kanssa. [18] Korkeintaan kypsennetyn riisipaperin voidaan katsoa kuuluvan sen soveltamisalaan, mutta Heuschen & Schrouffin maahantuoman kypsentämättömän riisipaperin sen sijaan ei. Lisäksi nimikkeen 1905 hollanninkielisessä toisinnossa ei viitata riisipaperiin. Epäselvyys johtuu tästä. Heuschen & Schrouffin mukaan myös Alankomaiden tulliviranomainen teki virheen, sillä asetuksen N:o 1196/97 julkaisemisen jälkeen se hyväksyi ja vahvisti 29 muuta ilmoitusta, joissa riisipaperi oli luokiteltu nimikkeeseen 1901. Heuschen & Schrouff katsoo, että kaikesta päätellen kyseessä on monitahoinen säännös luokituksesta, jota vastoin ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen näkemystä ei saatettu päätökseen julkaisemalla asetus N:o 1196/97. Asiassa Biegi Nahrungsmittel annetun tuomion [19] perusteella on lisäksi otettava huomioon aika, jonka viranomaiset ovat jatkaneet virheellistä käytäntöään. Vastoin ensim-

16 – Valituskirjelmänsä alussa Heuschen & Schrouff mainitsee samassa yhteydessä tietyistä yhteisön tullikoodeksista annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2913/92 soveltamista koskevista säännöksistä 2.7.1993 annetun komission asetuksen (ETY) N:o 2454/93 (EYVL L 253, s. 1) 899–909 artiklan rikkomisen. Koska se ei kuitenkaan valituskirjelmässään konkreettisesti viittaa näihin säännöksiin tullikoodeksin 239 artiklaan liittyviä päätöksiä koskevan hallinnollisen menettelyn osalta, katson, että kyseessä on yksi valitusperuste, joka ensisijaisesti koskee tullikoodeksin 239 artiklaa.

17 – Vrt. edellä tämän ratkaisuehdotuksen 2 kohta.

18 – Heuschen & Schrouff viittaa lisäksi asiassa C-12/94, Uelzena Milchwerke, 11.8.1995 annettuun tuomioon (Kok. 1995, s. I-2397).

19 – Asia C-499/03 P, Biegi Nahrungsmittel ja Commonfood v. komissio, tuomio 3.3.2005 (Kok. 2005, s. I-1751, 48 kohta).

mäisen oikeusasteen tuomioistuimen näkemystä Heuschen & Schrouff katsoo, että Alankomaiden viranomaiset eivät seuraavien kuuden kuukauden aikana ilmaisseet pitävänsä tehtyä luokitusta kyseenalaisena vaan antoivat sille hyväksyntänsä.

31. Ammatillista kokemusta koskevan kriteerin osalta Heuschen & Schrouff toteaa, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin oli väärässä katsoessaan, että Heuschen & Schrouffilla oli laaja ammatillinen kokemus tuonnin ja viennin alalla. Tältä osin ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoi virheellisesti myös, että Heuschen & Schrouff oli kokenut liikkeenharjoittaja ja siten myös asiantuntija tuonti- ja vientimuodollisuuksien osalta. Heuschen & Schrouff kuitenkin toteaa, että se ei itse huolehdi tulli-ilmoituksista vaan hankkii nämä palvelut päteviltä kolmansilta osapuolilta, jotka toimivat tullikoodeksin 5 artiklan mukaisesti sen nimissä. Sen ei voida katsoa vastaavan näiden osapuolten toiminnasta tullikoodeksin 239 artiklan nojalla. Lisäksi Heuschen & Schrouff katsoo, että esillä olevassa asiassa väitettyä virheellistä luokitusta ei olisi voitu välttää laajasta ammatillisesta kokemuksestakaan huolimatta säännöksen erityisen monitahoisuuden vuoksi.

32. Huolellisuuskriteerin osalta Heuschen & Schrouff toteaa, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on valituksenalaisessa tuomiossa kohdistanut liiallisen suuria vaatimuksia siinäkin tapauksessa, että Heuschen & Schrouffia pidettäisiin kokeneena liikkeenharjoittajana. Lisäksi ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin virheellisesti yhdisti Heuschen & Schrouffin sen palkkaamaan suoraan edustajaan. Heuschen & Schrouff ei ymmärrä, miksi sen olisi pitänyt kyseenalaistaa siihenastinen yhdistettyä nimikkeistöä koskeva luokituskäytäntö. Sillä oli omasta mielestään riittävästi perusteita pitää nimikettä 1901 oikeana, erityisesti se, että sen maahantuoma kypsentämätön riisipaperi ei lainkaan kuulunut asetuksen N:o 1196/97 soveltamisalaan, kuten säännöksen monitahoisuutta koskevan kriteerin yhteydessä jo todettiin. Kyseisen asetuksen soveltamatta jättäminen ei Heuschen & Schrouffin mukaan siis liity siihen, että Heuschen & Schrouff ei olisi perehtynyt asetukseen, vaan se liittyy siihen, että asetusta ei ollut määrä soveltaa Heuschen & Schrouffin maahantuomaan tuotteeseen, minkä Alankomaiden tulliviranomainen oli vahvistanut. Heuschen & Schrouffin mukaan lisäksi on otettava huomioon, että yhdistettyä nimikkeistöä ei vuosina 1996–1998 muutettu asetuksen N:o 1196/97 sanamuodon mukaisesti. Näin ollen tilannetta ei voida rinnastaa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen käyttämään tuomioon asiassa Covita.[20] Sen sijaan Heuschen & Schrouff esittää, että Alankomaiden tulliviranomaisen on katsottava laiminlyöneen huolellisuusvelvollisuuden, kun se kuuden kuukauden aikana hyväksyi 29 ilmoitusta, joita nyt pidetään virheellisinä. Tämän jälkeen kului kaksi vuotta ja kahdeksan kuukautta, ennen kuin tullien peruuttamishakemus käsiteltiin. Nämä seikat on otettava huomioon arvioitaessa Heuschen & Schrouffin mahdollisesti rajallista ja kauan sitten tapahtunutta laiminlyöntiä, joka ei Alankomaiden tulliviranomaisen huomattavaan laiminlyöntiin nähden ole merkityksellinen. Heuschen & Schrouffin mukaan tämän vahvistaa myös valituskirjelmän liitteenä toimitettu, Alankomaiden tulliviranomaisen syyskuussa 2002 laatima niin sanottu valmisteluasiakirja, joka oli laadittu ennen Heuschen & Schrouffin komissiolle esittämää hakemusta tuontitullien peruuttamiseksi. Alankomaiden tulliviranomainen totesi mainitussa

20 – Asia C-370/96, Covita, tuomio 26.11.1998 (Kok. 1998, s. I-7711).

asiakirjassa viitaten asiassa Sommer annettuun tuomioon, [21] että Heuschen & Schrouffin voitiin tässä tilanteessa olettaa luottavan tulliviranomaisen toimien asianmukaisuuteen.

33. Komissio huomauttaa ensinnäkin, että valituksessa toistettiin monia sellaisia seikkoja, jotka oli jo esitetty ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa käydyssä oikeudenkäynnissä. Tällä huomautuksella se ei kuitenkaan vaadi, että asia olisi jätettävä ottamatta tutkittavaksi.

34. Komissio väittää lisäksi, että Heuschen & Schrouffin perustelut eivät sovellu ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tuomion kyseenalaistamiseen. On totta, että kyseessä on tullikoodeksin 239 artiklassa tarkoitettu erityinen tilanne, sillä Alankomaiden tulliviranomainen jätti virheellisesti huomauttamatta Heuschen & Schrouffin virheellisistä ilmoituksista asetuksen N:o 1196/97 julkaisemisen jälkeen. Kyse ei ole myöskään vilpillisestä menettelystä. Toinen tullikoodeksin 239 artiklaan sisältyvä edellytys, jonka mukaan asianomaisen ei voida osoittaa syyllistyneen ilmeiseen laiminlyöntiin, ei kuitenkaan täyty. Lisäksi tarkasteltaessa kolmea oikeuskäytännössä kehitettyä kriteeriä (niiden säännösten monitahoisuus, joiden noudattamatta jättäminen on johtanut tullivelan syntymiseen, sekä taloudellisen toimijan kokemus alalta ja huolellisuus) ratkaisevana pidetään yksinomaan kyseisen taloudellisen toimijan toimintaa. Toisin kuin Heuschen & Schrouff väittää, komission mukaan kansallisten tulliviranomaisten toiminnalla ei tältä osin ole merkitystä.

B *Oikeudellinen arviointi*

35. Aluksi on syytä huomauttaa, että komission esille ottamassa väitetyssä tosiseikkojen toistamisessa ei mielestäni ole mitään epäilyttävää. Valitus, jossa vain kerrataan tai toistetaan sanasta sanaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa jo esitetyt perusteet ja perustelut, sellaisetkin, joiden pohjana olevien tosiseikkojen osalta tämä tuomioistuin on tosiseikastoa määrittäessään nimenomaisesti omaksunut eri näkemyksen, ei täytä perusteluvelvollisuutta, josta säädetään EY 225 artiklassa, yhteisöjen tuomioistuimen perussäännön 58 artiklan 1 kohdassa ja yhteisöjen tuomioistuimen työjärjestyksen 112 artiklan 1 kohdan c alakohdassa. [22] Jos valittaja kiistää – kuten esillä olevassa asiassa on tehty – ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa tehdyn yhteisön oikeuden tulkinnan tai soveltamisen, ensimmäisessä oikeusasteessa tutkittuja oikeuskysymyksiä voidaan kuitenkin käsitellä uudelleen valituksen yhteydessä. [23]

21 – Asia C-15/99, Sommer, tuomio 19.10.2000 (Kok. 2000, s. I-8989).

22 – Asia C-41/00 P, Interporc v. komissio, tuomio 6.3.2003 (Kok. 2003, s. I-2125, 16 kohta).

23 – Vrt. esim. asia C-210/98 P, Salzgitter v. komissio, tuomio 13.7.2000 (Kok. 2000, s. I-5843, 43 kohta) ja edellä alaviitteessä 22 mainittu asia Interporc v. komissio, tuomion 17 kohta.

36. Tässä yhteydessä on huomautettava, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tosiseikoista esittämät toteamukset ja arviot eivät periaatteessa voi olla nyt vireillä olevan oikeudenkäynnin kohteena. Ne voidaan ottaa tutkittavaksi vain siltä osin kuin kyse on niiden oikeudellisen luonnehdinnan ja sellaisten oikeudellisten päätelmien tarkastamisesta, jotka ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin teki niiden perusteella todetakseen, että esillä olevan asian kannalta merkitykselliset, yhteisön tullikoodeksin 239 artiklan 1 kohdan toisessa luetelmakohdassa säädetyt edellytykset eivät täyty. [24]

37. Seuraavaksi on tarkasteltava Heuschen & Schrouffin esille ottamaa kysymystä riisipaperin oikeasta tulliluokituksesta. [25] Heuschen & Schrouff ilmeisesti olettaa, että jos sen riitauttama luokitus alanimikkeeseen 1905 90 20 olisi virheellinen, kysymys tullien peruuttamisesta ei olisi enää ajankohtainen. Tältä osin on ensinnäkin huomautettava, että tämä kysymys ei – kuten komissiokin totesi – ole nyt vireillä olevan oikeudenkäynnin kohteena vaan sitä käsitellään rinnakkaismenettelyssä kansallisessa lainkäyttöjärjestelmässä. [26] Toisaalta on todettava, että järjestelmällisyyden kannalta olisi sopivampaa päättää kyseisten tullien peruuttamisesta vasta sitten, kun kysymys tileihin kirjaamisesta on tosiasiallisesti selvitetty. [27] Oikeuskäytännössä ei kuitenkaan toistaiseksi ole vaadittu, että päätökset muodostavat tällaisen järjestelmällisen sarjan. [28]

38. Tullikoodeksin 239 artiklan 1 kohdan toisessa luetelmakohdassa säädetään kohtuullisuussyistä tapahtuvasta (esillä olevassa asiassa jälkikäteen kirjattujen) tuontitullien peruuttamisesta, että tuontitullit voidaan palauttaa sellaisissa erityistapauksissa, [29] joissa ei voida osoittaa asianomaisen syyllistyneen vilpilliseen menettelyyn tai ilmeiseen laiminlyöntiin. Arvioitaessa sitä, onko kyseessä tullikoodeksin 239 artiklan 1 kohdan toisessa luetelmakohdassa tarkoitettu ilmeinen laiminlyönti, on otettava huomioon erityisesti niiden säännösten monitahoisuus, joiden noudattamatta jättäminen on johtanut tullivelan syntymiseen, sekä

24 – Jos ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on todennut tai arvioinut tosiseikat, yhteisöjen tuomioistuimella on EY 225 artiklan mukaan toimivalta tarkastaa näiden tosiseikkojen ja ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tosiseikkojen perusteella tekemien oikeudellisten päätelmien oikeudellinen luonnehdinta (edellä alaviitteessä 19 mainittu asia Biegi Nahrungsmittel ja Commonfood v. komissio, tuomion 41 kohta; vastaavasti Lenaerts, K., Arts, D. ja Maselis, I., *Procedural Law of the European Union*, 2. painos, London, 2006, s. 457, 16-007 kohta). Kuten yhteisöjen tuomioistuin on useasti todennut, tällainen luonnehdinta muodostaa oikeuskysymyksen, joka täten voidaan saattaa yhteisöjen tuomioistuimen valvonnan alaiseksi valituksella (vrt. edellä alaviitteessä 19 mainittu asia Biegi Nahrungsmittel ja Commonfood v. komissio, tuomion 41 kohta; asia C-19/93 P, Rendo ym. v. komissio, tuomio 19.10.1995, Kok. 1995 s. I-3319, tuomion 26 kohta ja asia C-470/00 P, parlamentti v. Ripa di Meana ym., tuomio 29.4.2004, Kok. 2004, s. I-4167, 41 kohta).

25 – Vrt. edellä tämän ratkaisuehdotuksen 28 kohta.

26 – Riisipaperin tulliluokituksen yksityiskohtien osalta viittaan asiassa C-375/07 esittämiini seikkoihin (ks. edellä tämän ratkaisuehdotuksen 2 kohta), joiden perusteella se on luokiteltava alanimikkeeseen 1905 90 20.

27 – Järjestelmällisyyden näkökulmasta katsoen ainoastaan tulli, joka on kirjattu tileihin, voidaan peruuttaa tai palauttaa. Niin kauan kuin tullien jälkikäteen tapahtuvaa tileihin kirjaamista koskevaa menettelyä ei ole saatettu päätökseen lainvoimaisella tavalla, ei voida todeta, onko ylipäänsä olemassa tullikoodeksin 220 artiklan mukaisesti jälkikäteen tileihin kirjattua tullia, joka voitaisiin peruuttaa tai palauttaa.

28 – Kansallisella tasolla vientien tarkastaminen näyttää kuitenkin osittain noudattavan sellaista järjestystä, että prosessiekonomisista syistä päätös tehdään vasta sitten, kun on todettu tileihin kirjaaminen (Alexander, "Vorbemerkungen zu Art. 220, 221", teoksessa: Witte, *Zollkodex, Kommentar*, 4. painos, 2006, 2 kohta). Yhteisön tullikoodeksista 23.4.2008 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 450/2008 (EUVL L 145, s. 1) eli "uudistettu tullikoodeksi" sisältää tulevia tilanteita varten positiivisen muutoksen siihen suuntaan, että päätökset muodostavat järjestelmällisen sarjan siltä osin kuin asetuksen 84 artiklan 2 kohdassa säädetään, että jos tullivelan tiedoksiantoon on haettu muutosta, sen määräajan, joka on varattu hakemuksen tekemiseen tullien peruuttamiseksi tai palauttamiseksi kohtuusyistä, laskeminen keskeytetään muutoksenhakumenettelyn ajaksi.

29 – Tämän yleisen kohtuullistamissäännöksen ansiosta on mahdollista arvioida yksittäisen tapauksen erityiset olosuhteet, vrt. Berr ja Trémeau, "Le droit douanier, Communautaire et national", 7. painos, 2006, s. 241 ja Huchatz, "Art. 239 – Erstattung oder Erlass in Sonderfällen", em. teoksessa Witte, 1 ja 28 kohta.

taloudellisen toimijan kokemus alalta ja huolellisuus. [30] Myös ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin käytti näitä kriteereitä perustellusti lähtökohtanaan valituksenalaisessa tuomiossa. [31]

39. Perusteltuna voidaan pitää myös ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen toteamusta, jonka mukaan esillä olevassa asiassa ratkaiseva on ainoastaan kysymys ilmeisestä laiminlyönnistä ja siten arvioinnista mainittujen kolmen kriteerin perusteella. Kuten komission päätöksestäkin ilmenee, kaikki asianosaiset ovat nimittäin yksimielisiä siitä, että kyseessä on tullikoodeksin 239 artiklassa tarkoitettu erityinen tilanne, sillä Alankomaiden tulliviranomainen jätti virheellisesti huomauttamatta Heuschen & Schrouffin virheellisistä ilmoituksista asetuksen N:o 1196/97 julkaisemisen jälkeen. Asianosaiset ovat yksimielisiä myös siitä, että esillä olevassa asiassa ei ole kyse vilpillisestä menettelystä.

40. Säännöksen monitahoisuuden osalta pidän ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tapaa tulkita ja soveltaa yhteisön oikeutta perusteltuna. Tältä osin ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin, joka piti tilannetta ennen asetuksen N:o 1196/97 antamista hyvinkin monitahoisena, totesi viitaten asiassa Hewlett Packard France annettuun tuomioon, [32] että tilanteen voidaan katsoa selkeytyneen kyseisen asetuksen antamisen jälkeen. Toisin kuin Heuschen & Schrouff esittää, asiassa Biegi Nahrungsmittel annetussa tuomiossa [33] oleva viittaus ”aikaan, jonka viranomaiset ovat jatkaneet virheellistä käytäntöään” ei mielestäni sisällä mitään sellaista, mikä voisi johtaa toisenlaiseen arvioon. Tilannetta, josta asiassa Biegi Nahrungsmittel oli kyse ja jossa kyseinen aika saattoi mahdollisesti olla merkityksellinen, [34] ei voida rinnastaa esillä olevan asian tilanteeseen. Toisin kuin asiassa Biegi Nahrungsmittel, esillä olevalle asialle on ominaista se, että julkaisemalla asetus N:o 1196/97 saatiin aikaan selkeä tilanne. Sitä, että Heuschen & Schrouffin lisäksi myöskään tulliviranomaiset eivät ottaneet asiasta selvää Euroopan yhteisöjen virallisen lehden avulla, ei voida tällaisessa tilanteessa pitää merkityksellisenä. Vaikka myöskään tulliviranomaiset eivät ottaneet asiasta selvää, ei tämä seikka voi silti vapauttaa asianomaista velvollisuudesta hankkia tietoa omin ponnistuksin. Arvioitaessa asianomaisen laiminlyöntiä liikutaan tavallisesti subjektiivisella tasolla, jolloin on tarkasteltava asianomaista itseään. Nähdäkseni tällöin voi ainoastaan poikkeustapauksissa olla syytä ottaa huomioon tulliviranomaisten toiminta.

30 – Asia C-48/98, Söhl & Söhlke, tuomio 11.11.1999 (Kok. 1999, s. I-7877, 56 ja 60 kohta). Vrt. myös Lyons, *EC Customs Law*, 2. painos, 2008, s. 489. Vrt. asia C-375/07, Heuschen & Schrouff Oriëntal Foods Trading, ratkaisuehdotus 4.9.2008 näiden kriteerien yhtäläisyydestä 220 artiklan 2 kohdassa säädettyjen kriteerien kanssa sekä asiaa koskeva oikeuskäytäntö.

31 – Valituksenalaisen tuomion 44 kohta.

32 – Asia C-250/91, **Hewlett Packard France**, tuomio 1.4.1993 (Kok. 1993, s. I-1819, 28 kohta).

33 – Mainittu edellä alaviitteessä 19, tuomion 48 kohta.

34 – Ks. asia Biegi Nahrungsmittel, tuomion 55 kohta. Vrt. Harings, ”Nacherhebung von Einfuhrabgaben, Nichterkennbarkeit eines Irrtums der Zollbehörden”, *Zeitschrift für Zölle und Verbrauchsteuern*, 2005, s. 230 ja sitä seuraavat sivut, s. 321, jonka mukaan tulliviranomaiset ovat usein katsoneet, että virhettä ei ole mahdollista havaita ainoastaan silloin, jos se perustuu pitkäaikaiseen hallinnolliseen käytäntöön. Haringsin mukaan tämä käytäntö hylättiin asiassa Biegi Nahrungsmittel annetulla tuomiolla. Lisäksi Harings huomauttaa, että virheellinen hallinnollinen käytäntö voi olla ainoastaan osoitus virheen tunnistamattomuudesta.

41. En pidä ongelmallisena myöskään ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tapaa tulkita ja soveltaa yhteisön oikeutta ammatillista kokemusta koskevan kriteerin osalta. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin sovelsi asiassa Söhl & Söhlke annetussa tuomiossa [35] kehitettyjä kriteerejä perustellusti. [36] Se myös katsoi ymmärrettävästi, että asianomainen itse ei ole kokematon ja että sen on lisäksi vastattava tulliasioitsijan toiminnasta. [37] Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin suoritti asianomaisen ammatillista kokemusta koskevien tosiseikkojen arvioinnin, joka voidaan riitauttaa muutoksenhakumenettelyssä ainoastaan tiukoin edellytyksin, joiden ei voida katsoa täyttyvän esillä olevassa asiassa. [38] Tulliasioitsijan toimintaa koskevasta vastuusta on syytä huomauttaa, että oikeuskäytännön mukaan tämän vastuun raja ylittyy vasta silloin, kun toimeksisaaja menettelee vilpillisesti ja vilpillinen menettely vaikuttaa myös tullivelalliseen. [39] Väitteestä, jonka mukaan väitettyä virheellistä luokitusta ei olisi esillä olevassa asiassa voitu välttää laajasta ammatillisesta kokemuksestakaan huolimatta säännöksen erityisen monitahoisuuden vuoksi, on todettava, että tämä voi päteä ainoastaan asetuksen N:o 1196/97 antamista edeltäneeseen tilanteeseen ja tätä koskeva arviointi tehtiin jo toisaalla. [40]

42. Lopuksi on todettava taloudellisen toimijan huolellisuutta koskevasta kriteeristä, että valituksenalainen tuomio kestää tarkastelun myös tältä osin. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin viittasi erityisesti asioissa Deutsche Fernsprecher, [41] Covita [42] ja Binder [43] annettuihin tuomioihin ja totesi, että esillä olevan kaltaisissa asioissa voidaan olettaa tietämystä Euroopan unionin virallisessa lehdessä julkaistuista asiakirjoista ja että ainoana poikkeuksena voidaan pitää tietyn kielitoisinnon puuttumista. [44] Tähän ei vastoin Heuschen & Schrouffin väitteitä liity liiallisen suuria vaatimuksia. Asetuksen N:o 1196/97 julkaisemisajankohdasta lähtien tullivelallinen olisi Heuschen & Schrouffin tilanteessa huolellisesti toimien [45] saanut tiedon mainitusta asetuksesta ja selvittänyt tästä väistämättä aiheutuneet epäilykset siihenastisesta luokituksesta asianmukaisella tavalla. Tämän jälkeen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin tarkasteli Heuschen & Schrouffin perustelua, jonka mukaan tältä osin olisi otettava huomioon Alankomaiden tulliviranomaisen toiminta eli konkreettisesti sen huolimattomuus. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin hylkäsi tämän perustelun perustellusti. On syytä todeta uudelleen, että – kuten jo komissio huomautti – tulliviranomaisten toiminnan tarkastelulla ei ole tässä suhteessa merkitystä. Pohjimmiltaan Heuschen & Schrouff vaatii, että Alankomaiden tulliviranomaisen virhe, joka on esillä olevassa asiassa kiistaton ja jonka ovat tunnustaneet

35 – Mainittu edellä alaviitteessä 30.

36 – Vrt. valituksenalaisen tuomion 59 kohta.

37 – Vrt. valituksenalaisen tuomion 65 ja 66 kohta sekä sen jälkeinen esitys 70 kohtaan asti.

38 – Lähtökohta on, että EY 225 artiklan 1 kohdan ja yhteisöjen tuomioistuimen perussäännön 58 artiklan 1 kohdan mukaan yhteisöjen tuomioistuimelta voidaan hakea muutosta vain oikeuskysymysten osalta. Tosiseikkoja ei siten periaatteessa voida tutkia uudelleen. Yhteisöjen tuomioistuin voi käsitellä tosiseikkoja koskevia kysymyksiä vain hyvin rajoitetusti eli erityisesti silloin, kun on kysymys siitä, onko selvitysaineisto otettu huomioon vääristyneellä tavalla.

39 – Tämän puolesta puhuu asiassa C-61/98, De Haan, 7.9.1999 annettu tuomio (Kok. 1999, s. I-5003, 53 kohta).

40 – Vrt. edellä 40 kohta.

41 – Asia C-64/89, Deutsche Fernsprecher, tuomio 26.6.1990 (Kok. 1990, s. I-2535).

42 – Mainittu edellä alaviitteessä 20.

43 – Asia 161/88, Binder, tuomio 12.7.1989 (Kok. 1989, s. 2415).

44 – Vrt. valituksenalaisen tuomion 75 kohta ja sitä seuraavat kohdat.

45 – Harings (mainittu edellä alaviitteessä 34, s. 231) päättelee yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännön perusteella, että kriteerinä tässä suhteessa on ”asiaan perehtynyt maahantuoja”. Sillä tarkoitetaan järkevää taloudellista toimijaa, joka tutkii huolellisesti Euroopan unionin virallisen lehden. Sitä vastoin kriteerinä ei voida pitää toimijaa, jolla on tullilainsäädäntöä koskevaa asiantuntemusta ja joka on siten perillä oikeuden tämän osa-alueen kaikista säädöksistä ja niiden yhteisvaikutuksesta. Ks. tältä osin kriittisesti Berr, *La Semaine juridique – édition entreprise*, 1990 II 15876, s. 589 ja sitä seuraavat sivut, s. 592.

sekä komissio päätöksessään että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin valituksenalaisessa tuomiossa, arvioitaisiin kahdella tasolla: yhtäältä ”erityisen tilanteen” tasolla ja toisaalta ”tullivelallisen laiminlyönnin” tasolla. Jälkimmäisessä voi kuitenkin olla kyse vain sen omasta toiminnasta, sillä tulliviranomaisen toiminta arvioitiin jo ”erityisen tilanteen” tasolla.

43. Kaiken edellä esitetyn perusteella katson, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin totesi ja arvioi riittävin perustein, että Heuschen & Schrouff on syyllistynyt tullikoodeksin 239 artiklan 1 kohdan toisessa luetelmakohdassa tarkoitettuun laiminlyöntiin.

44. Valitus on siis hylättävä perusteettomana.

VI Oikeudenkäyntikulut

45. Yhteisöjen tuomioistuimen työjärjestyksen 69 artiklan 2 kohdan mukaan, jota sovelletaan saman työjärjestyksen 118 artiklan nojalla muutoksenhakumenettelyyn, asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut. Koska Heuschen & Schrouff on hävinnyt asian, se on velvoitettava korvaamaan oikeudenkäyntikulut komission tältä osin esittämien vaatimusten mukaisesti.

VII Ratkaisuehdotus

46. Edellä esitetyn perusteella ehdotan, että yhteisöjen tuomioistuin ratkaisee asian seuraavasti:

1) Valitus hylätään.

2) Heuschen & Schrouff velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.